

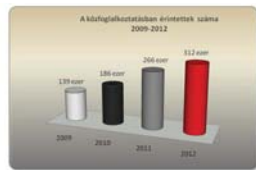
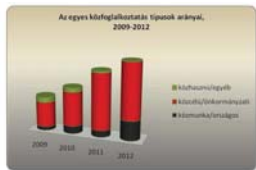
Erdészeti közfoglalkoztatás a decentralizált energiatermelésben, mint az Országos közmunkaprogram fejlődő részterülete (II.)

A közfoglalkoztatási program által megfogalmazott gazdasági és társadalmi célkitűzések megvalósulása a közfoglalkoztatás gyakorlatában

Keserű Melinda PhD.stud. - Dr. Horváth Sándor / WOODTECH Innovatív Kft.

Országos közfoglalkoztatási program, a közfoglalkoztatás ezen szegmensének programjai a gazdaságban bekövetkezett változások, a mindenkori munkaerő-piaci, valamint az esetleges „vis maior” helyzetek kezeléséhez nyújthatnak hathatós segítséget. Jellemzően több ágazatot átfogóan (pl. ár- és belvízvédelem, a közutak, vasutak, az erdőterületek, megújuló energiaforrások területén) kerültek indításra, így teremtve lehetőséget a jelentős nemzetgazdasági haszonnal járó programok megvalósítására.

Az „Út a munkához” program ideje alatt (2009-2010) legnagyobb létszámmal a közcélú foglalkoztatás működött, a két év alatt összesen 241 127 fővel. Az egységes közfoglalkoztatás bevezetését követően az önkormányzatok által szervezett rövid-, illetve hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás dominált, ennek keretében közel 460 ezer fő munkába állítása valósult meg két év alatt. Kisebbségi létszámmal, de működtek a közhasznú, illetve közmunka programok, majd az ezeket kiváltó országos és értékeremtő közfoglalkoztatás is: 2009-2010 években az összes közfoglalkoztatott munkavállaló 25-26 %-a, 2011-ben 13,57 %-a, 2012-ben már 26,68 %-a dolgozott ilyen típusú közfoglalkoztatásban.

A Zalaerdő Zrt. és további néhány magán-erdőgazdálkodók közfoglalkoztatóként vesznek részt az erdészeti közmunkaprogramban, melynek „célja a vidéki, képzetlen vagy csak nagyon alacsony képzettséggel rendelkező, jórészt szociális segélyeken élő foglalkoztatás, állami dotáció segítségével. A Zalaerdő Zrt. 5 erdészeti területen éves szinten több mint 150 főnek biztosít munkalehetőséget a közfoglalkoztatás keretein belül. 2011-ben 11,5 hónapos időtartamban, 142,2 millió forint költséggel szerveztek közfoglalkoztatást, 2012-ben pedig közel 420 fő részvételével, 510 millió forintos költségvetéssel valósult meg a program.

A program működéséről sok éves tapasztalattal rendelkeznek, mely összességében pozitívnak mondható, ám gyakorlati nehézségekkel ök is gyakran találkozhatnak.

Általánosságban leszögezhető: a program lényeges többletletterhet jelent az erdészeti számára, de egyben lehetőséget biztosít sok fontos munka elvégzésére is.

Sok olyan munkát is elvégeznek a programnak köszönhetően, amit kapacitás hiányában az erdészet önmagától nem, vagy csak később tudna ellátni. A feladatok szertergázók: erdőfelújítások munkálataiban, vágástakarításban (tűzifagyújtás), közjóléti eszközök felújításában is számítanak a közmunkát végzőkre, de egyik fő feladatként kapják a parlagfű- és gyomnövényirtást. Felszámoltak több illegális hulladéklerakó helyet, emellett a természeti károk utáni rehabilitáció, sétautak, feltáró utak, tanösvények, turistautak karbantartása, határjelek és környékének karbantartása, tűzpásztaq létesítése is a feladatokat képezi. A közjóléti tevékenység segítéséhez kapcsolódó kisebb teendők ellátása is rájuk bízható: pihenőpadok festése, az alsóerdei hulladékirtások üritése, sétautak lekaszálása. Az erdészeti tapasztalatok alapján állítható, hogy a decentralizált energiatermelés alapanyag-termelési fázisában a közmunkások hasznos munkát tudnak végezni, akár az erdőgazdasági, akár az önkormányzati szférában.

A munkaszervezők problémaként fogalmazták meg a rendkívül bürokratikus adminisztrációt, illetve jelezték a közfoglalkoztatottak, mint munkaerő okozta nehézségeket: a dolgozóknak állandó irányításra, felügyeletre van szükségük, munkavégzésüket folyamatosan figyelemmel kell kísérni, részben annak köszönhetően, hogy szakismeretekkel nem rendelkeznek, a teljesítményüket pedig előre tervezni lehetetlen.

Az munkaerő szelektálja a közfoglalkoztatottakat, igyekszik olyan megbízható, felelősségteljes munkavégzésre képes, alkoholt nem fogyasztó, konfliktuskerülő, csapatban dolgozni tudó, a munka világától nem teljesen elszakított embereket kiválasztani, akik alkalmasak az erdei feladatok ellátására. A dolgozók nagy része, közel 90 %-a olyanok közül kerül ki, akik már a korábbi években is részt vettek az erdészeti közfoglalkoztatásban.

A tapasztalatok szerint azon kollektívák működnek jól, ahol 5-6 főnél nincsenek többen. Érdemes kijelölni közülük egyvalakit, akinek amolyan érdekérvényesítő kapcsolattartóként van gondja a munkacsoport tagjaira. A csoportokkal való rendszeres telefonos és személyes kapcsolattartás jelentős napi pluszterhet jelent, de szerencsére elég fegyelmezett az erdei munkaközösség valamennyi tagja. A munkáltatók nagy hangsúlyt helyeznek a képzésre is. Jellemzően motortűrés-, kiegészítő rész-szakképzés és szerelhetnek a közfoglalkoztatottak.

A Zalaerdő Zrt.-nél, a magán-erdőgazdálkodóknál, önkormányzatoknál közfoglalkoztatott munkavállalók tapasztalatai is pozitívak: munkakörüq változatos, szinte mindennap más típusú feladatot kell végezniük, emellett hasznosnak is látják mindazt, amit sikerül egy-egy munkanapon elvégezniük, azonban sérelmezték, hogy a havi keresetük nagyon alacsony. A közmunkaprogram egyik célja, hogy az állami támogatott foglalkoztatás idővel piaci alapú foglalkoztatássá konvertálódhasson. Ennek egyik lehetséges műszaki alapja a decentralizált energiatermelés input oldalán lévő fizikai munkák elvégzése, az automatizált erdészeti nagygépek használata helyett a helyi munkaerőre alapozott, motor-manuális fakitermelés és a kézzel mozgatható faanyag élő emberes gyűjtése, elő-közéltése, közéltése.

Projekt címe:

A decentralizált dendromassa alapú energiatermelés elősegítése technológiai és rendszertervezési fejlesztéseken keresztül a vidéki munkahelyteremtés és energiafüggetlenség biztosítása céljából

Konzorciumi partnerek:

WOODTECH Innovatív Kft.
ERFARET Nonprofit Kft.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.